

INUIT ATAQATIGIIT

Inatsisartuni

UKA2020/72
22. oktober 2020
Peter Olsen

Atuarfeqarneq ilinniartitaanerlu pillugit aqqissuusseqqinneq pillugu nassuiaammik Inatsisartut UPA2021-imi ataatsimiinissaanni saqqummiusseqqullugit Naalakkersuisut peqquneqarnissaannik Inatsisartut aalangiiffigisassaattut siunnersuut.

(Inatsisartunut ilaasortaq Jens NapātôK', Partii Naleraq)

Jens Napaattuup Partii Naleqqameersup siunnersuutaanut soqutigintartumut pingaaruteqarlunnartumullu qujalluta, matumuuna Inuit Ataqatigiinniit imaaattumik oqaaseqaateqassaaavut.

Jens Napaattuup taamatut siunnersuuteqarneranut tunngaviusoq, tassaavoq Naalakkersuisut 2014-mili aallartissimasaat, atuarfeqarneqarneq aamma ilinniartitaaneq pillugu iluarsartuusseqqinnissamut tunngasoq, ilaatigut aamma "Ilinniartitaanerup aqqissuussaanera eqaatsoq ataqatigiittorlu"-mik taaguuserneqarsimasumut tunngassuteqartuulluni. Piffissap ilaani iluarsartuusseqqinnissamik taaguuteqarunnaarluni misissueqqissaarnermik ineriartortitsinissamillu nalunaarusiatut taaguuserneqartalersimagaluartoq; analyse & udviklingsrapport

Ukiok maannalu, ukiut arfinillit missaat qaangiussimalerput, iluarsartuusseqqinnissamut tunngatillugu suliaqarnerup aallartissimaneraninngaaniit. Immaqa oqarluaannaraanni; ukiorparparpassuit qaangiussimalerput suliasap aallartinneqarsimaneraninngaaniit, ullumikkumullu tikillugu sulii naammassineqarsimanngitsoq.

Taamaattumik Jens Napaattooq paasilluarparput, tamanna pillugu nassuiaammik suliaqartoqarnissaanik inatsisartut aaliangiiffigisassaattut siunnersuuteqarluni kissaateqarmat.

Inuit Ataqatigiinniit erseqqissaatigissavarput akuersaaruminaatsikkatsigu, piffissaq taama sivilutigisoq atorlugu sulineq ingerlanneqarmat. Sooq taama sivilutigisumik suliarineqarnera, nassuitsumik nassuiaatissartaqartinnikkaluarlugu, taamaakkaluartoq nassuiaataasinnaasut ilaattut tikkuarsinnaasatta ilaat tassaavoq; Ilinniartitaanermut Kultureqarnermut Ilisimatusarnermut Ilageeqarnermullu naalakkersuisut akornanni ukiuni kingullerni taarseraannerujussuaq; ukiummi taakku arfinillit ingerlanerinnaani ikinnerpaamik tallimiarluni Naalakkersuisumik nutaamik taarsiisoqarsimalerpoq.

Tassa imaappoq agguaqatigiisillugu ukiumut ataasiarluni naalakkersuimik ataatsimik taarsiisoqartarsimalluni.

Tamaanga killisimanerput uggornarpoq ajuusaarnarlunilu; Aasaq manna 31.juli Ane Lone Bagger Naalakkersuisutut tunuarpoq, ullumikkumullu tikillugu ajoraluurtumik sulii taarserneqarsimanngilaq, Karl Frederik Danielsen Ineqarnermut Attaveqatigiinnermullu Naalakkersuisuutigaluni massakut aamma Ilinniartitaanermut Kultureqarnermut Ilageeqarnermullu Naalakkersuisuutigivoq, tamatumalu ersersiinnarpaa Naalakkersuisooqatigiit akornanni Ilinniartitaanermut Kultureqarnermut Ilageeqarnermullu naalakkersuisoqarneq pingaartinneqarpallaanngitsoq.

Inuit Ataqatigiinniit tamanna akuersaanngilluinnaqqissaarparput, piaartumillu nutaamik Naalakkersuisumik ikkussisoqarnissaa kaammattuutigerusparput.

Naluneqanngitsutut ukiaq manna ataatigut atsiortunga aamma Sofia Geisler Inuit Ataqatigiit sinnerlugit tusagassiutsitigut nalunaaruteqarpugut iluarsartuusseqqinnissamik suliaqarneq tamaanga killeqartariaqalersoq oqariartuutigtalutigu.

Atuarfeqarneq pillugu iluarsartuusseqqinnermik suliaqarnerup tamaanga killeqartariaqalerneranik oqariartuuteqarnerput assigiinngitsunik tunngavilersuutitaqarpoq.

Piffissaq aqqissuusseqqinnissamut atorneqartoq siviluallaalerpoq, Naalakkersuisullu paarlakaannerujussuisa kinguneranik suliaq paamaarunneqarpallaalerpoq, utaqqeqqissinnaajunnaarpugut ingerlariaqqittariaqalerpugullu.

Ilinniartitsisut Kattuffiata aamma Sulisitsisut Kattuffiata GE-ip oqariatuutaat paasilluarpagut aamma tapersorsorpagut; Kattuffiit qulaani pineqartut toqqaannartumik peqataatinneqannginnertik naammagittaalliutigimmassuk; Aaqqissuusseqqinnissamik sulineq, suleriaaserlu atorneqartoq torrallataannginnerarlugu, ilinniartitsisorpassuilluunniit allaat nalugaat iluarsartuusseqqinnermik aallartittoqarsimanagera, qanorlu periuseqarnissaq ersarlussimavoq.

Suliaq nutaarsiassartaqanngitsut uparuartorneqarpoq, allaat 2015-mi meeqqat atuarfiat pillugu naliliinermi (EVA2015) inerniliussarinqarsimasut kinguneqartinneqarlutillu atorluaannarneqartariaqaraluartut oqariatuutigineqarsimalluni. Iluarsartuusseqqinneq pisariaqanngitsoq piaartumilli iliuuseqarnissaq pisariaqalersoq pingaarnerpaalersorlu.

Meeqqat atuarfiat pillugu 2015-mi naliliinerup naatsumik oqaatigalugu oqariatuutai pingaarnerit tassaammata; aaqqissuusseqqinnissaq pisariaqanngitsoq, meeqqat atuarfiat pillugu peqqussut 2002-meersoq aammalu inatsit 2012-meersoq ajoquteqanngitsut, inatsisilli 2012-meersup siunertai anguniagaalu piviusinngortinneqaratillu atuutilersinneqarsimannginnerat uparuartuutigineqarsimalluni.

Naatsumik oqaatigalugu atuarfitalaap inatsisitigut siunertai anguniagaalu ajoquteqanngitsut, piviusunngortinneqarsimanngitsullu piviusunngortinneqarnissaat, pingaaruteqarnerpaalersoq. Piaartumillu iliuuseqarnissaq massakkut pingaanerpaaleqqasoq.

Iluarsartuusseqqinnermut tunngasoq 2019-mili naammassineqartussatut neriorsorneqartarsimagaluarpugut. Suli naammassineqarsimannginnera pissutigalugu, Ilinniartitaanermut Kulturimut Ilisimatusarnermut Ilageeqarnermullu ataatsimiititaliamiit Naalakkersuisumut arlaleriarluta saaffiginnittarsimavugut aammalu naapeqatigiittarsimavugut killiffissiuinissaq pillugu.

Kingullermik Naalakkersuisumik naapeqateqarnitsinni oqaatigineqartoq, paasisarpullu tassaavoq: Suleqatigiissitaq arfinilinnik inuttaqartoq, ukiuni kingullerni marlunni sulisinneqarsimasoq, suleqatigiissitallu innersuussutai 2019/20-mi naammassineqarsimasut, Covid -19-li pissutaalluni, innersuussutaasunut tunngatillugu tusarniaanissaq kinguartinneqarsimasoq, oktoberilu naappat allakkanik malinnaatitsissutinik – følgebrev – nassiussoqassasoq; susassaqtut tamarmik peqataatinneqassasut; IMAK, GE, Atuarfiit ilinniartitsisut, angajoqqaat Majoriaq il.il.

Taannalugooq allagaq malinnaatitsissut inassuteqaataitaqassaaq, inassuteqaataasussallu susassaqtunit qulaani pineqartunit tamanit suliarineqarlutillu isummorsorfigineqassallutik. Sulineq ingerlaqqissasoq, eqqortumillu ilisimanaqqissaarneqanngitsoq suliaq qaqugu naammassineqarumaarnersoq.

Tallimangormat 16.oktober Naalakkersuisumit, Ilinniartitaanermut Kultureqarnermullu ataatsimiititaliami ilaasortaasugut, neriorsorneqarsimanerput naapertorlugu, taassumanga pineqartumik, tassalu allakkamik malinnaatitsisumik nassinneqarpugut. Pissanganarpoq, qilanaarpugullu takulluarnissaanut atuarluarnissaanullu.

Taamaattumik naggataatigut, takisoorujussuaq naatsuliaralugu; Inuit Ataqtiginiit suliamut tunngatillugu paasisagut ilisimalikkagullu naammapput, piaartumik iliuuseqarnissaq pingaarnerpaalerpoq, atuarfeqarnerlu pillugu iluarsartuusseqqinnissamik suliaqarneq piffissaajaataannaalersoq, tamaanga killeqartariaqalerpoq.

2015-mi meeqqat atuarfiat pillugu naliliinermi (EVA2015) inerniliussaasimasut piviusunngortinneqartariaqalerput, sulinerlu piaartumik aallartittariaqalerpoq, tamakkorpasuit assigiinngitsut tunngavilersuutigalutigit; Jens Napaattuup aaliangiiffigisassagut siunnersuutaa Inuit Ataqtiginiit itigartipparput.

Qujanaq